

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Hai, ngày 11/08/2025.

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

Bài 160: Đem thân này cho Phật, Bỏ Tát mượn dùng

Hòa Thượng nói rằng: “**Người làm đệ tử của Phật thì phải chân thật phát tâm rộng lớn**”. Phát tâm rộng lớn là gì? Là tự độ mình, độ người. Độ mình là không ngừng hoàn thiện bản thân, không để mình dậm chân tại chỗ. Bên cạnh đó, còn phải nỗ lực phục vụ chúng sanh. Nếu chúng ta không nỗ lực phục vụ chúng sanh thì chúng sanh sẽ phục vụ chúng ta. Nếu như thế, chúng ta còn phước để sống không? Nếu có sống đi chẳng nữa cũng chỉ là bèo dạt mây trôi mà thôi!

Hòa Thường thường nhắc nhở chúng ta rằng: “**Phật Bỏ Tát không ngừng tinh tấn**”. Các Ngài đã là Phật Bỏ Tát mà còn như vậy, huống chi là một phàm phu đầy tội lỗi. Một số người tu hành có đức độ, tu được một thời gian, cũng lại bị rơi vào danh lợi để rồi bị đọa lạc. Người có tu mà vẫn bị đọa lạc, còn chúng ta hằng ngày chẳng tu tập cầu tiến bộ, túng tình nghe theo tập khí phiền não xấu ác của mình, không khéo phản tỉnh, danh lợi xâm chiếm thì rồi cũng bị đọa lạc.

Trong lịch sử Phật giáo, câu chuyện của Ngài Ngô Đạt Quốc sư là lời cảnh tỉnh cho mỗi chúng ta. Ngài tu hành trong 10 kiếp, thì cả 10 kiếp đều là cao tăng, kiếp thứ 10 Ngài được làm thầy của vua và được nhà vua tặng một tòa trầm hương nên khởi một niệm danh lợi: “*Chỉ có quốc sư như ta mới xứng đáng ngồi trên bảo tòa này!*” Ngay khi khởi niệm danh lợi thì oan gia 10 kiếp trước của Ngài liền xuất hiện. Mỗi chúng ta có nhiều oan gia hay không? Rất nhiều! Họ đang trực chờ, tìm cơ hội báo thù. Chẳng cần tính đời trước, ngay đời này, oan gia cũng không ít, cho nên mọi người đừng bao giờ chênh mảng, ý lại, đừng cho rằng chúng ta sẽ bình bình an an đi qua cuộc sống này. Cho nên người biết được điều này sẽ hết sức thận trọng.

Có những người cả một đời thận trọng song lại bị ngã đổ bởi một việc rất tầm thường. Đây là do sự lơ là với oan gia trái chủ nhiều đời, không thật làm, không thật tu nên không làm cho họ cảm động, quay đầu, tha thứ. Họ càng lúc càng khởi tâm ghét thì họ sẽ tính sổ. Chúng ta cứ tự tư tự lợi, ảo danh ảo vọng thì họ sẽ ghét chúng ta còn nếu chúng ta chân thành, lão thật, thành thật thì có ai ghét được không? Theo thế gian này thì người lão thật, thành thật sẽ không ai ghét. Người nói một đằng làm một nẻo thì chẳng ai ưa và nhất là oan gia trái chủ của mình họ nhìn thấy hết.

Miệng thì nói là phải hy sinh phụng hiến, chí công vô tư nhưng hành động vẫn toàn là tự tư tự lợi, lúc nào cũng sợ khó khổ, sợ được mất, sợ hơn thua, sợ tốt xấu, thậm

chỉ là sợ lời lỗi. Cho nên Hòa Thượng chỉ dạy chúng ta làm người đệ tử Phật thì phải phát tâm rộng lớn, phải hoàn thiện bản thân. Hoàn Thiện bản thân chính là tự độ mình.

Trước đây, khoảng 10 năm trước, tôi bôn ba khắp nơi chia sẻ, nhưng 5-6 năm nay, tôi đi lại ít hơn, học tập rất nghiêm túc chưa từng trễ một phút nào. Tôi thức từ rất sớm nên nếu có trễ thì là do máy móc. Đây chính là tôi đang tự hoàn thiện bản thân mình và đó chính là tự độ. Người khác nhìn vào sự nỗ lực của bản thân mình thì chính là mình đã độ tha rồi. Tự độ, độ tha thì phải phát đại tâm, dụng tâm nhỏ bé thì không làm được. Chúng ta phát đại tâm mới vượt qua tập khí đời thường của mình. Sợ khó khổ, chênh mảng, nhếch nhác chính là tập khí đời thường.

Nhiều năm qua, khi tôi ra Hà Nội, gần như ngày nào tôi cũng có mặt ở Sơn Tây để lao động làm việc từ sáng sớm đến chiều tối. Đó chính là tự mình khắc chế chính mình, khắc chế những tập khí xấu ác, sự buông lung, chênh mảng của chính mình. Cho nên Hòa Thượng chỉ dạy chúng ta phát đại tâm. Muốn vậy, việc trước tiên cần làm là thay đổi tâm của mình, không còn sợ được mất, không còn sợ lời lỗi, không còn lo lắng của ta của người.

Nếu không đổi tâm, vẫn còn phân biệt, vẫn nghĩ đây là của chung, kia là của riêng thì vĩnh viễn không bao giờ mở được tâm rộng lớn. Nếu không đổi tâm, chúng ta độ mình còn chưa được, nói chi đến độ ai! Người không có phước sẽ tự nhiên bị đào thải. Ai cũng đang nỗ lực tu hành, nếu không cẩn thận, đến khi người ta qua mặt mình thì mình chạy đuổi theo người cũng không kịp. Lúc ấy, chúng ta không thể đứng trong một hàng ngũ nào thì chúng ta sẽ bị đào thải. Bản thân tôi luôn nỗ lực chứ không để bản thân bị tụt hậu, để người khác qua mặt. Bản thân phải luôn là người đi trước.

Hòa Thượng nói: ***“Chúng ta biết một câu, hiểu một câu hay hiểu hai câu thì nói hai câu, hoan hỉ mà giúp đỡ người. Chịu giúp đỡ người thì pháp duyên của chúng ta thù thắng, vậy thì bạn liền được chư Phật hộ niệm, long thiên thiện thần bảo hộ.”*** Hòa Thượng không dạy chúng ta vội vàng nói khi chưa chân thật phát tâm tu hành, chưa phát tâm sửa mình. Ý của Ngài đang nhắc đến người chân thật phát tâm sửa mình, chân thật phát tâm tu hành thì biết một câu nói một câu, biết hai câu nói hai câu. Đây mới là tâm thành thật chứ không phải tâm ảo danh ảo vọng. Dụng tâm ảo danh ảo vọng để làm thì mọi việc còn tệ hơn nữa.

Hòa Thượng tiếp lời: ***“Tôi ở trên đài giảng Kinh năm nay đã là 50 năm rồi. Tôi có được một chút thành tựu, thành tựu này không phải là tài năng của chính mình mà chân thật được Phật, Bồ Tát gia trì”***. Lời nói của Ngài là một sự kính nhường, là một sự khiêm tốn. Ngài không tự cho mình là tài năng, là biết. Đây là tâm khó có được! Ngày nay, chúng ta vừa biết một chút đã tự cho mình là hơn người và rằng thiên hạ này không có mình thì chẳng ai làm được gì. Đây là suy nghĩ sai lầm. Ông bà ta vẫn nói: ***“Không có mợ chợ vẫn đông, không có mợ chợ vẫn chẳng không ngày nào!”*** Lời chỉ dạy này của ông bà là một sự khái thị rất hay. Cái mà chúng ta đang cho là tài năng chỉ

là tài lẻ thôi vì chúng ta còn có nhiều hơn thế, đó là năng lực, trí tuệ, đức tướng của chư Phật và Bồ Tát đều có đủ trong mỗi chúng ta.

Tuy nhiên, chúng sanh thì luôn ngông cuồng, ngạo mạn. Nghèo thấy người khác giàu cũng ngạo mạn, miệng nói chẳng thêm nhưng thật ra rất muốn được như vậy. Chỉ cần một chút tài năng, biết hơn người hay bắt tài vô dụng, thường chỉ phá hoại cũng đều ngạo mạn. Đó chính là tăng thượng mạn và ti thượng mạn, đều đọa lạc như nhau. Hòa Thượng thì khác, Ngài khẳng định Ngài có một chút thành tựu đều nhờ Phật và Bồ Tát gia trì. Ngài luôn nhắc ân đức của đến ba vị thầy của mình, lúc nào cũng là nhờ thầy, nhờ sự định hướng, nhờ sự dạy bảo của thầy mà Ngài có được thành tựu.

Hòa Thượng nói: ***“Quan trọng nhất là khi ta nói với người thì phải dùng lời chân thật”***. Nhưng chúng sanh ngày nay thì rất màu mè, nói dối như thật, thậm chí ngày nay người ở tận nơi nào đó, dùng mạng internet nói chuyện mà có thể gạt tiền người khác. Thật ra đây cũng là nhân quả, đó là ***“Chúng sanh ngày nay thích nghe gạt chứ không thích nghe khuyên”***.

Lớp Kỹ năng sống ở Hòa Phú mấy năm nay vẫn hoạt động hoàn toàn miễn phí, giúp các con có môi trường học tập, vui chơi, được ăn uống vậy mà vẫn có người chưa tin. Họ cho rằng chúng ta đang đóng kịch ***“Làm những con người chân thật”***. Vỡ kịch mà người ngày nay không làm. Hơn 20 năm trước, tôi từng nghe Hòa Thượng nói: ***“Việc tốt lắm dày vò”*** – làm việc tốt nhưng người ta sẽ không tin, sẽ chướng ngại, cản trở và phá hoại.

Hơn 20 trại hè đã được chúng ta tổ chức thành công mà không lấy của ai một xu nào. Riêng trại hè tổ chức ở một chùa tại Sóc Trăng, toàn bộ chi phí đi lại của các Thầy cô là khoản tiền lớn mà nhà chùa cũng không phải bỏ ra, kết thúc trại hè tại đây, chúng ta còn cúng dường tịnh tài để nhà chùa lát gạch cho nền sân để năm sau các con có một sân chơi rộng lớn. Toàn bộ là tiền túi của các Thầy cô. Vậy mà họ còn chưa tin! Những việc làm đó là kết pháp duyên với chúng sanh.

Ban đầu những vị tạm gọi là Phật tử cũng nghi ngờ chúng ta có mưu đồ gì hay không, đến giờ họ cũng nhận ra chúng ta vẫn là như vậy, làm thật, không giả dối, không lừa gạt. Hòa Thượng khẳng định rằng những gì Ngài nói với mọi người đều là lời chân thật và khi làm bất cứ việc gì, Ngài cũng chân thật vì người mà lo nghĩ. Đó chính là kết đại pháp duyên với chúng sanh. Con người ta sở dĩ bị lừa gạt chính là vì nhân quả. Nhân con người tạo nên chính là họ thích nghe gạt không thích nghe khuyên. Những việc làm thật thì họ không thích mà họ thích nghe và tin tưởng những lời đường mật.

Những ngày hè ở các nơi, tôi đều theo dõi rất sâu sắc, tôi thấy rõ ràng là họ có đến ba phần ngờ, hai phần tin nhưng sau đó thì họ cũng thấy hài lòng. Làm việc tốt là vai trò, là bổn phận của chúng ta nhưng ***“Việc tốt lắm dày vò”*** nên phải cố gắng vượt qua sự dày vò thì mới có thể làm được.

Hòa Thượng nói: ***“Nhưng gì tôi có thể giúp ích cho chúng sanh đều không phải là tài năng của tôi, tôi đều không biết. Mọi người nói tôi giảng pháp rất hay, thật ra, khi tôi bước lên bục giảng, tôi đem thân thể này cho Phật, Bồ Tát mượn dùng. Phật Bồ Tát gia trì cho nên tôi mới có thể nói ra được! Tôi dùng thân này cho Phật Bồ Tát mượn dùng nên tôi mới làm ra được một chút việc lợi ích cho chúng sanh. Phật Bồ Tát không có công cụ này (tức là thân này của chúng ta) thì các Ngài không có cách gì để nói ra hay làm ra. Chúng ta đem thân thể này để cho Phật Bồ Tát mượn dùng, mong cầu Phật Bồ Tát mượn nhờ thân này để các Ngài vì mọi người mà giảng Kinh nói pháp, mà làm ra những việc làm chân thật có lợi ích cho chúng sanh. Tôi như vậy mà làm, đã làm được mấy mươi năm rồi.”***

Lời nói của Hòa Thượng là lời nói thật, có đạo lý. Chúng ta y giáo phụng hành tức là những việc chúng ta làm đều nghe triệt để theo lời dạy của Phật Bồ Tát, không nghe theo tập khí xấu ác, không vì danh mà làm, không vì lợi mà làm, không vì tiền mà làm. Đó chính là chúng ta đưa thân này cho Phật Bồ Tát Thánh Hiền sử dụng. Khi chúng ta thật làm thì chúng ta cảm nhận được lời nói này của Hòa Thượng. Tuy nhiên, chúng sanh buổi sáng nghe theo lời Phật, đến trưa thì đã nghe theo bản thân mình rồi, nghe theo sự được mất, hơn thua, lời lỗ, tốt xấu.

Qua lời chỉ dạy của Hòa Thượng, chúng ta hiểu thêm về tâm cảnh của Ngài. Rõ ràng, mọi khởi tâm động niệm, hành động tạo tác, đối nhân xử thế tiếp vật đều là y theo, tùy thuận theo lời dạy của Phật Bồ Tát Thánh Hiền mà làm. Đây chính là đưa thân này cho Phật Bồ Tát Thánh Hiền mượn dùng, không nghe theo tập khí xấu ác của bản thân.

Xuất phát điểm của tôi so với mọi người không bằng ai nhưng khi tôi nghe lời Hòa Thượng, tôi đã cố gắng làm theo từng ngày từng ngày, cố đến mức độ mà tự hỏi cố đến chừng nào đây? Tôi đã tự trả lời là ***“Cố đến khi nào chết mới thôi!”***

Hòa Thượng nói: ***“Tôi giảng Kinh 2 giờ đồng hồ. Sau khi bước xuống, mọi người hỏi tôi rằng: “Pháp sư, Ngài giảng những gì?” Tôi hoàn toàn không biết, tôi hoàn toàn không nhớ. Hay mọi người nghe rồi, mọi người nói: “Pháp sư ơi! Ngài giảng Kinh rất hay”. Tôi chính mình không hề biết tôi nói những gì. Những lời tôi nói, từng câu từng chữ đều là chân thật. Tôi đem thân này, ở trên bục giảng, để cho Phật Bồ Tát mượn dùng. Những lời tôi nói ra không phải là lời của tôi mà là Phật Bồ Tát mượn nhờ cái miệng của tôi để nói.”***

Chúng ta phải thận trọng để hiểu câu nói này của Hòa Thượng. Những người dùng tâm chân thành vì người mà lo nghĩ, mà làm thì sẽ thể hội chân thật lời của Hòa Thượng. Đồng thời, những ai khi dùng cách nói này của Hòa Thượng thì cũng nên cẩn thận. Có người nói: ***“Hôm nay tôi nói ở đây không phải là tôi nói mà là lời Hòa Thượng nói”***. Họ bảo rằng đó là lời của Hòa Thượng nhưng họ lại sống trong ảo danh ảo vọng, tự tư tự lợi, hưởng thụ năm dục sáu trần, tham sân si mạn. Đây là đại tội vì nếu dùng cách

nói này mà đời sống lại như vậy thì chẳng khác nào bảo Hòa Thượng cũng giống như họ. Do đó phải hết sức cẩn trọng!

Hòa Thượng tiếp lời: ***“May mà bây giờ có máy ghi âm, máy ghi hình nên khi mở ra xem, tôi mới biết rằng lúc này tôi nói điều gì. Nếu không có những thiết bị này thì tôi không hề nhớ một chút gì. Một câu cũng không nhớ! Thành thật mà nói cũng không cần phải nhớ. Nhớ những sự việc này để làm gì? Chúng ta chỉ nhớ một câu “A Di Đà Phật” thì được rồi! Phải ghi nhớ khởi tâm động niệm, lời nói hành động việc làm không được rời xa 10 thiện thì tốt. Chúng ta chỉ cần nhớ như vậy là được rồi những việc khác đều không nên để trong tâm.”***

Hòa Thượng dạy rằng hằng ngày làm các việc lợi ích chúng sanh thì không cần nhớ vì ***“Việc tốt cần làm nên làm, không công không đức”***. Tuy nhiên, lại luôn phải nhớ đến 10 thiện, làm sao để hành động, lời nói, việc làm, khởi tâm không rời xa 10 thiện. Đây chính là bí quyết của người niệm Phật: Tâm không quên câu ***“A Di Đà Phật”*** và thân khẩu ý thì không rời xa 10 thiện. Nếu rời xa thì 10 ác sẽ chiếm cứ. Mười thiện gồm: Thân không Sát Đạo Dâm, Ý không Tham Sân Si, Miệng không nói dối, không nói lưỡi đôi chiều, không nói lời hung ác, không nói lời thêu dệt. Tuy nhiên, ngày nay người ta vẫn để 10 ác lộ hành, thân thì Sát Đạo Dâm, Ý thì Tham Sân Si, Miệng thì tùy tiện nói dối, nói lời thô ác, nói lời đâm thọc hoặc nói lời khéo léo. Người tu ngày nay nói lời khéo léo rất giỏi.

Hòa Thượng chỉ dạy cho chúng ta cặn kẽ nhưng Ngài vẫn khéo léo đưa chúng ta trở về pháp môn niệm Phật, trở về với sự tu hành giải thoát và kiên định với pháp môn đã lựa chọn giúp việc vãng sanh của chúng ta không bị nhỡ nhàng. Chúng ta làm mọi sự mọi việc chính là để tích công bồi đức bởi vì nhờ phước báu mà mọi sự mọi việc được tốt đẹp, thậm chí có phước báu thì mới có tiền. Người xưa đã nói rất rõ nhưng nhiều người tu hành cũng chẳng nhớ: ***“Nhất ẩm nhất trác mạc phi tiền định”*** – Một bữa ăn ngậm nước đều do phước báu trong vận mạng đã định. Nếu không có phước thì bệnh khổ sẽ đến, đời sống của chúng ta rất thê thảm. Người có phước thì gặp bệnh nặng tưởng như sắp chết, tưởng như khổ lắm nhưng lại không chết, lại không khổ.

Tóm lại hôm nay Hòa Thượng dạy chúng ta khi làm đệ tử của Phật thì phải phát đại tâm, luôn luôn hoàn thiện chính mình để đủ tài năng trong mọi phương diện mới có thể thực hiện lời Phật dạy, để đủ năng lực khiến cho Phật Bồ Tát mượn dùng thân này. Mọi người nghĩ có phải không nếu chúng ta nói chúng ta độ chúng sanh mà cơm chúng ta không biết nấu, vậy thì mình độ ai?

Năng lực của mỗi con người chúng ta rất rộng lớn nhưng chúng ta lại chưa biết dùng năng lực của tự tánh mà cứ mãi tìm cầu năng lực bên ngoài. Làm sao có thể sử dụng được năng lực của tự tánh? Chỉ cần ***“Chân thành, Thanh tịnh, Từ bi”*** thì sẽ dùng được. Chỉ cần một phần ***“Chân thành, Thanh tịnh, Từ bi”*** thì dùng được một phần. Tổ Ấn Quang từng nói một phần tâm thành kính thì được một phần lợi ích. Mười phần

thành kính thì được 10 phần lợi ích, 100 phần thành kính thì sao? Thì được 100 phần lợi ích. Chỉ cần chúng ta dụng tâm “*Chân thành, Thanh tịnh, Từ bi*” thì năng lực tự tánh sẽ hiển lộ.

Bản thân tôi khi xưa nhiều việc không biết làm, ví dụ, việc thiết kế và xử lý audio, tôi đã dò từng thanh công cụ và vẫn xử lý được. Hơn 2/3 đĩa giảng trên trang Tịnh Không Pháp Ngữ là tôi tự xử lý. Đó chính là năng lực tự tánh. Cho nên, mỗi chúng ta phải phát tâm từ sự chân thành và trước tiên phải hoàn thiện năng lực của mình. Khi năng lực hoàn thiện rồi, chúng ta sẽ giúp được người, từ đó chúng ta mới có thể dùng thân này cho Phật Bồ Tát mượn dùng. Y giáo phụng hành, nghe lời Phật làm theo chính là để Phật Bồ Tát mượn dùng thân này./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!